

V domácnostiach po celom Slovensku sa uskutoční medzinárodný výskum zručností dospelých

Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (ďalej aj NÚCEM) bude **od mája do augusta 2021** realizovať pilotnú fázu medzinárodného výskumu vedomostí a zručností dospelých s názvom **Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých** (PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competencies), do ktorého je zapojených viac ako 40 krajín sveta. Výskum sa zameriava na hodnotenie úrovne základných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie sa dospelých vo veku 16 – 65 rokov v bežnom živote a na pracovnom trhu. Vo výskume sa budú zisťovať čitateľské a matematické zručnosti a schopnosti riešiť problémy v technologicky vyspelom prostredí prostredníctvom informačno-komunikačných technológií.

Pretože dopytovanie všetkých dospelých obyvateľov SR by bolo príliš náročné a drahé, bude výskum vykonaný na reprezentatívnej vzorke obyvateľov. To znamená, že sa obyvatelia Slovenska nebudú môcť do výskumu sami prihlasovať, ale budú náhodne vybraní. V SR bude v pilotnej fáze pre účasť vo výskume oslovených nanajvyš 3 200 domácností.

Rozhovory budú vykonávať vyškolení opytovatelia pomocou prenosných počítačov a budú trvať približne dve hodiny. Účasť vo výskume bude úplne anonymná, odpovede účastníkov nebude možné priradiť ku konkrétnym osobám a adresám. Za svoju účasť vo výskume, dokončenie celého rozhovoru a poskytnutie nevyhnutných údajov pre NÚCEM budú respondenti odmenení darčekomou poukážkou v hodnote 25 Eur.

Zapojením sa do tohto výskumu získame objektívnu spätnú väzbu o úrovni kompetencií dospelých pracujúcich v rámci celej populácie, ktoré sú potrebné pre uplatnenie sa v modernej spoločnosti a na neustále sa meniacom trhu práce. Výsledky budú porovnávané v rámci jednotlivých krajín a ukážu, či Slovensko so svojimi zručnosťami obstojí v medzinárodnej konkurencii. Výsledky budú taktiež porovnané s podobným výskumom, ktorý v SR prebehol v roku 2012, čo umožní porovnanie v rámci SR, či sa úroveň vedomostí a zručností dospelých za posledné roky zlepšuje alebo zhoršuje.

Výskum je na medzinárodnej úrovni riadený **Organizáciou pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD)**. V SR ho v rámci národného projektu Medzinárodné hodnotenie kľúčových kompetencií dospelých, pod záštitou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, realizuje **Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania**.

Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

MEDZINÁRODNÝ VÝSKUM KOMPETENCIÍ DOSPELÝCH - PIAAC

Na jar tohto roku začína pilotná fáza výskumu vedomostí a zručností dospelých, ktorý sa uskutoční i vo Vašom regióne. Na zmysel výskumu a jeho priebeh sme sa spýtali Filipa Galleé, projektového manažéra z NÚCEM, ktorý má na starosti celý projekt.

Čo výskum zisťuje?

Výskum sa zameriava na hodnotenie úrovne základných vedomostí a zručností potrebných pre úspešné uplatnenie sa vo všednom živote a na pracovnom trhu. Mapuje aj využitie týchto vedomostí a zručností v každodennom osobnom i pracovnom živote. Od opytovaných účastníkov budú formou zábavných cvičení zisťované čitateľské a matematické zručnosti a schopnosti riešenia problémov prostredníctvom moderných informačno-komunikačných technológií. Budú mať, napríklad, za úlohu vyhľadať informáciu v príbalovom letáku alebo v návode na použitie nejakého prístroja, vyčítať informáciu z grafu, vypočítať cenu tovaru po zľave alebo uskutočniť nejakú internetovú rezerváciu. Respondenti budú ďalej vyplňať sprievodný dotazník, ktorý bude mapovať ich zázemie, vzdelanie i pracovné skúsenosti a bude zisťovať aj to, ktoré čitateľské, matematické, počítačové, ale aj sociálne a manuálne zručnosti potrebujú v každodennom živote a na svojom pracovisku.

Ako bude výskum prebiehať?

Vo všetkých krajinách OECD prebieha tento výskum rovnako. Či už je to v Českej republike, Maďarsku alebo Singapore, v každej krajine sa uskutoční niekoľko tisíc rozhovorov, vďaka ktorým sa dozvieme, ako na tom sú naši dospelí, kde sú naše slabé alebo naopak silné stránky. Tieto rozhovory budú zabezpečovať profesionálni opytovatelia, vyškolení podľa medzinárodných štandardov OECD. Uskutočnia sa podľa želania respondenta buď v jeho domácnosti, alebo na nejakom verejnom mieste, napr. v knižnici, na pracovisku respondenta či kaviarni. Meranie vedomostí a zručností prebieha prostredníctvom prenosných počítačov.

Ako budú obyvatelia vedieť, že ide skutočne o opytovateľa a nie o podvodníka, ktorý sa im chce votrieť do domácnosti?

Opytovateľ sa preukáže identifikačným preukazom opytovateľa a poverovacím úvodným listom z Národného ústavu certifikovaných meraní vzdelávania. V prípade pochybností si môžu oslovení obyvatelia overiť totožnosť opytovateľa na bezplatnej infolinke - **0800 138 033**.

Kto budú opytovaní účastníci výskumu?

Opytovaní účastníci výskumu budú obyvatelia vo veku 16 – 65 rokov, ktorí budú náhodne vybraní. Obyvatelia sa teda nemôžu do výskumu sami prihlasovať.

Dostanú obyvatelia za účasť vo výskume nejakú odmenu?

Každý respondent, ktorý dokončí celý rozhovor a poskytne výskumníkom NÚCEM potrebné informácie, získa odmenu vo forme darčekovej poukážky v hodnote 25 Eur. V mnohých krajinách však výskum prebieha bez nároku na odmenu. Účasť vo výskume považujú obyvatelia iných krajín za svoju občiansku povinnosť a prestíž. Naším cieľom je aspoň takto symbolicky oceniť čas, ktorý nám respondent venuje. Účasť každého osloveného obyvateľa je veľmi dôležitá, pretože pravidlá náhodného štatistického výberu, ktorý je použitý, neumožňujú, aby bol v prípade, že odmietne účasť, nahradený niekým iným. Pokiaľ by odmietla účasť viac ako polovica opytovaných obyvateľov, bola by SR z medzinárodného porovnania vylúčená.

Ide teda o medzinárodný výskum?

Áno, výskum Medzinárodné hodnotenie kompetencií dospelých (PIAAC – Programme for International Assessment of Adult Competencies) organizuje Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (OECD) a okrem SR sa zúčastňuje ďalších 40 krajín sveta. Výskum nám teda ukáže, aké sú zručnosti obyvateľov Slovenska v porovnaní s obyvateľmi iných vyspelých krajín.

Na čo poslúžia výsledky výskumu?

Výskum ukáže slabé a silné stránky nášho vzdelávacieho systému v oblasti celoživotného vzdelávania. Pomôže nastaviť priority systémov školského vzdelávania tak, aby vybavoval obyvateľov vedomosťami a zručnosťami nevyhnutnými pre uplatnenie sa v živote i na trhu práce v 21. storočí. Poskytne aj podnety pre ďalší rozvoj vzdelávania, aby umožňovalo obyvateľom doplniť si chýbajúce vedomosti a zručnosti kedykoľvek v priebehu dospelého života.

Už sa niekedy podobný výskum v SR konal?

Podobný výskum sa na Slovensku konal už v roku 2012. Obyvatelia Slovenskej republiky v ňom preukázali výbornú úroveň vedomostí a zručností v matematike, v práci s grafmi a tabuľkami, ale iba priemerné zručnosti pri práci s textom. Veľmi podobný výskum pravidelne prebieha aj na žiackej populácii a je známy ako medzinárodné testovanie PISA.

Ďalšie informácie o výskume vedomostí a zručností PIAAC môžete získať na adrese: <https://piaac.nucem.sk/>

